

[Heinesen.]

sættelsesreguleringen af privat byggeri og stramningen af realkreditlånereglerne, som blev indført under den tidligere regering.

Om den omkostningsdæmpende ydelse siger den økonomiske oversigt, at den vil skære toppen af prisstigningerne. Hvis den omkostningsdæmpende ydelse kan forhindre udløsningen af den fjerde dyrtidsportion til oktober, så har den alene herigennem tjent sit formål.

I denne forbindelse nævner oversigten også, at der må påregnes sådanne skærpede konkurrencevilkår for industrieksporten og for byerhvervene på hjemmemarkedet, at disse erhverv må regne med en svagere indkomstfremgang end i de foregående år trods den omkostningsdæmpende ydelse. Ja men det betyder jo på jævnt dansk, at den omkostningsdæmpende ydelse har et klart formål i den foreliggende situation, og at den formentlig ikke vil blive omsat i stigende indkomster. Den aftagende vækst i efterspørgslen skulle understøtte denne tendens.

Vurderingen af udviklingen i 1974 i væsentlige økonomiske størrelser er så, at forbrugerpriserne vil stige ca. 14 pct., at væksten i pengeindkomsterne vil overstige en 16-17 pct., og at betalingsbalanceunderskuddet vil vokse til ca. 7 mia kr. Der skal ikke bestå nogen tvivl om, at socialdemokratiet betragter denne udvikling som værende meget alvorlig, og at vi vil bidrage til, at den ændres.

Men ikke mindst foranlediget af konservative udtalelser i den sidste tid vil jeg dog gerne på hele den baggrund, som jeg her har fremdraget, give udtryk for, at det er en illusion at tro, at vi kan klare økonomiske vanskeligheder af den størrelsesorden, vi her står over for, alene ved kortsigtede nedskæringer på statens budget. Mulighederne for kortsigtede besparelser på det nuværende grundlag er ved at være udtømt, hvilket jeg også mener at den konservative spareplan giver udtryk for. Det vil heller ikke ændre udviklingen afgørende at jage flere kortsigtede besparelser igennem.

Endvidere vil jeg fremhæve det forhold, at finanslovsforslaget for 1974-75 er udtryk for en stabilisering i statens nettoudgifter, regnet i faste priser og lønninger. Jeg tror, at finansministeren i går sagde, at der oven i købet var tale om et vist fald i nettoudgif-

terne. Jeg forstår udmærket det konservative folkeparti og andre partiers trang til at drille finansministeren — det var vist Erik Eriksen, der engang sagde, at vi jo alle skal have vore stuer tapetseret — men det er jo ikke finanslovsforslaget for 1974-75, der er vort væsentligste problem. Udviklingen i budgetoverslagstallene, altså udviklingen i de kommende 3 år, er langt mere alvorlig. Disse overslag afspejler årlige udgiftsstigninger på omkring 3½ pct., regnet i uændrede priser og lønninger, og en sådan udgiftsstigning med tillæg for forventede stigninger i offentlige lønninger og indkomstoverførsler indebærer, at statens udgifter vil stige en del mere end erhvervenes produktionsstigning. Det mener vi er helt uholdbart. Det er uden afgørende betydning for den videre økonomiske udvikling, om vi kan file et par hundrede millioner kroner mere på finanslovsforslaget for 1974-75 eller ej. Problemet er ikke finanslovsforslaget for 1974-75, men finanslovsforslagene for de kommende år. Det er dem, vi skal koncentrere vore kræfter om i de kommende måneder, og hvis disse anstrengelser også kan medføre yderligere besparelser allerede for 1974-75, ja, så er det udmærket, men det er ikke på nogen måde afgørende. Fremfor alt mener jeg, vi skal undgå flere kortsigtede nedskæringer, som det er umuligt at leve med i flere år, og som det kan være vanskeligt nok at leve med i bare ét finansår.

Det, vi har brug for, er konstruktive og holdbare omlægninger, som kan ændre forløbet ikke blot i statens, men også i kommunernes udgifter i de kommende år. Det er også kun sådanne omlægninger, der kan give et holdbart grundlag for en skatterreform.

Sandheden om finanslovsforslaget for 1974-75 er simpelt hen, at hvis vi kan tilvejebringe den samme stabilisering i statens nettoudgifter, regnet i faste priser og lønninger og med en udvikling i kommunernes udgifter for hele budgetoverslagsperioden parallel med den, vi har oplevet for det kommende finansår, så har vi sørget for, at den offentlige sektor yder det bidrag, som er nødvendigt for at genoprette balancen i vor økonomi.

Det konservative folkeparti har med henblik på de videre overvejelser peget på, at en gennemgang af fremskridtspartiets spare-